

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

MAANDOVERZICHT

No. **11** - 1952

121

B I N N E N L A N D S E V E I L I G H E I D D I E N S T

Maandoverzicht No. 11 - 1952.

V E R T R O U W E L I J K

I N H O U D

I	Communisme Internationaal	blz.	1
II	Activiteit van de C.P.N. en haar Hulporganisaties	"	5
III	Vakbeweging	"	9
IV	Andere Stromingen	"	16
V	Indonesië	"	20
VI	Overzicht stakingen November 1952	"	22

HOOFDSTUK I - COMMUNISME INTERNATIONAAL.Zuivering.

In het brandpunt van de activiteit der stalinisten stond het proces te Praag tegen Slansky en dertien medebeschedigden. Het werd afgesloten met de voltrekking der doodvonnissen tegen de hoofdbeklaagde en negen anderen, o.w. Slansky's vroegere politieke rivaal, de gewezen Tsjechische minister van buitenlandse zaken Clementis. In het vorige overzicht werd in ruimer verband gewezen op de internationale betekenis van dit geding waarin de dirigerende invloed van het Kremlin onmiskenbaar naar buiten trad. De ontwikkeling der gebeurtenissen in Tsjechoslowakije heeft bevestigd wat dzz. werd opgemerkt naar aanleiding van de aanklacht in het Praagse proces. Moskou's misnoegen over de onbevredigend geachte industriële capaciteit en arbeidsproductiviteit van de betrokken volksdemocratische staat, zo werd gesteld, ging achter grote woorden over verraad en vijandschap schuil. Nauwelijks was het proces beëindigd of de communistische partij van Tsjechoslowakije stelde in haar congres openlijk aan de orde in welke grote moeilijkheden het land zich ten gevolge van voedsel- en brandstoftekorten bevindt. De Tsjechoslowaakse premier, Antonin Zapotocky, sprak hierbij over "ontevredenheid en rebellie" in het gehele land. Deze troebelen werden door hem geweten aan het werk van saboteurs en vijanden van het regime in en buiten de communistische gelederen. President Gottwald constateerde, dat de voedseltoestand zo slecht is, dat de productie van melk en andere zuivelproducten op het ogenblik lager is dan in 1947, het jaar dat voorafging aan het overnemen van de macht door het communisme. Zapotocky maakte voorts een opmerking van principiëlere strekking. De communistische partij, aldus zijn aankondiging, zou geheel in overeenstemming met de partij der Sowjet-Unie gereorganiseerd worden.

Het betreft hier slechts één symptoom van de betekenis, die het Russische Partijcongres voor het wereldcommunisme inhoudt. In de boezem van het Centraal Comité der Franse Communistische Partij stelde een der rapporteurs vast, dat het XIXe Congres van de Communistische Partij der Sowjet-Unie nieuwe wapenen geeft aan alle communistische partijen, aan alle volkeren contra de reactie en de imperialistische aanvalszucht, vóór de nationale en maatschappelijke bevrijding (Humanité 6-12-1952).

Marty exit.

Het is zeker geen verrassing, dat de P.C.F. thans volledig heeft gebroken met André Marty, een der legendarische "helden van de Zwarte Zee", die in de revolutiejaren van 1917 - 1920 met Tillon door daden van muiterij ingreep in de Franse marine-interventie, gericht tegen de pas opgerichte Sowjet-staat. Marty, die tot voor kort in een "ambtswoning" van de Partij leefde, ontruimde deze vrijwillig voor zijn uitbanning. Tillon wacht in de lagere regionen van het Franse

communistiche partijbestel verder af wat hem nog boven het hoofd hangt.

De Algemeen Partijsecretaris Thorez is nog steeds niet op vaderlandse bodem teruggekeerd. Naar verluidt zou Maurice Thorez geen risico (mogen) nemen, zolang op grond van een dreigend arrest van een militair tribunaal in de Franse hoofdstad de kans op zijn arrestatie bij terugkeer in Frankrijk voortbestaat.

Duitsland.

Het probleem van Duitslands eenwording wordt door Moskou slepende gehouden. Dit past in de defensieve politiek van Moskou, waar de bestuurders van het communistiche wereldrijk stellig met leedvermaak de strubbelingen rond de verdragstratificatie ten behoeve van de Europese Defensie Gemeenschap zullen gadeslaan. Er zijn voldoende aanwijzingen om te constateren dat de Sowjet-Unie het met zichzelf nog niet volledig eens is welke politiek moet worden gevolgd ten aanzien van het Duitse en Oostenrijkse vraagstuk.

De presidentswisseling in het Witte Huis, die in Januari 1953 officieel haar beslag krijgt, leidt waarschijnlijk mede tot deze houding van afwachten. Moskou zal speciaal ten aanzien van de Duitse kwestie, nog afgezien van andere brandende problemen in Oost- en Zuid-Oost-Azië, willen bezien in welke richting Eisenhower's beleid zal gaan sturen.

"Congres der Volkeren voor de Vrede".

Bij het afsluiten van dit overzicht werd dzz. nog niet beschikt over voldoende gegevens voor een verantwoorde beoordeling van het congres, dat, zoals bekend, van 12 tot 19 December 1952 in Wenen plaatsvond. Over de deelneming van Nederland wordt in Hoofdstuk II een en ander vermeld. De delegatie van 60 man moest vooral om financiële redenen worden teruggebracht tot nagenoeg de helft.

Deze derde wereldvredesmanifestatie van Moskoue makelijk heeft in haar geheel - althans blijkens voorlopige indrukken - niet voldaan aan de hoge verwachtingen der organisatoren. De communistiche pers hier te lande en elders gaf in haar eerste verslagen welhaast vanzelfsprekend hemelhoog op van het "indrukwekkende gebeuren". Het CPN-dagblad "De Waarheid" overgoot zijn reportages met een sentimenteel sausje. Tranen van ontroering werden, aldus het betrekkelijke relaas, veelvuldig weggepinkt door toeschouwers van alle ras en landaard, die de vredesoptocht in Oostenrijks hoofdstad gadesloegen. In het beeld van de beoogde toenadering tot andersdenkende kameraden kreeg de stoere N.V.V.-werker in deze verslagen een aparte vermelding.

De Weense pers heeft de ganze affaire, zeer tot ongenoegen van de communisten, doodgezwegen. De niet-communistiche pers elders bracht koele en critische verslagen.

Uit neutrale bron is tot dusver bekend geworden, dat het aantal aanwezigen bij de openingsplechtigheid beneden verwachting is gebleven. Het zou liggen tussen de 1500 en 2000. Waren op het tweede Vredescongres in November 1950 te Warschau 80 landen vertegenwoordigd, thans kedroeg het totaal der "nationale" afvaardigingen niet meer dan 72.

De rede van de voorzitter van de Wereldvredesraad bevatte de feitelijke inhoud van de tevoren niet bekend gemaakte congresagenda. De punten door professor Joliot Curie in bedoelde toespraak aangegeven, zijn:

- 1e. Stopzetting van de oorlogen in Korea, Vietnam en Malakka;
- 2e. Verbod van bacteriologische en atoomwapenen;
- 3e. Voorgestelde vermindering van de wereldbewapening met één derde.

Het Duitse probleem, dat de verhoudingen tussen oorlogsen vredeskansen op de lange baan in feite beheerst, hebben de organisatoren bij de aanvang niet genoemd. Terzake dienen dus nog nadere gegevens te worden afgewacht.

De sfeer van het congres was uit het oogpunt van vrijheid van debat aanvankelijk wat beklemd. Later werden enige beperkende bepalingen, die sommige congressisten aanleiding gaven tot openlijk protest, ingetrokken.

De rede van de liberale Italiaanse parlementariër Nitti heeft ook de communistische pers in Nederland beluisterd als een welkom onafhankelijk geluid. Het voorstel van Nitti om de koude oorlog voorlopig stop te zetten door het sluiten van een wapenstilstand gedurende 5 of 10 jaar werd gelanceerd na diens algemene adhaesiebetuiging aan de strekking van Joliot Curie's inleidend betoog. Het Italiaanse parlamentslid voornoemd achtte Curie's project voor algemeen gebruik te verstrekkend. Het Congres diende z.i. met een bescheidener aanbeveling te sluiten. Enige opschudding werd ten congresse veroorzaakt door een scherp afkeurende opmerking aan het adres van de Sowjet-Russische minister van buitenlandse zaken. Ze werd gemaakt door een als christendemocratische afgevaardigde aangekondigde Italiaanse vrouw. Zij verweet onder bijval van een deel der congresgangers aan Wysjinsky, dat deze het plan van India inzake een regeling van de Koreaanse kwestie in de UNO had verworpen. De Sowjet-auteur Ilya Ehrenburg, de door het Kremlin herhaaldelijk voor propagandadoeleinden in het Westen naar voren geschoven functionaris, deed er bij deze "uitval" het zwijgen toe. Ehrenburg sprak t.a.v. Amerika in verzoenende toon. Hij zeide o.m., dat zijn land bereid was in vrede met de Verenigde Staten te leven ongeacht de persoon van de president, die het bestuurde.

In het komende overzicht Nr. 12 zal nog gelegenheid zijn om nader op het gebeuren in Wenen in te gaan.

Kominform.

De Kominformkrant van 5 December j.l. bracht een verslag van een halve kolom druks over het "16e Congres van de Communistische Partij Nederland".

Hierin werden enige uitspraken van Paul de Groot gemoreerd o.a. "dat het aanzien van de Communistische Partij van Nederland in de laatste tijd aanzienlijk gestegen is". Aan de vakverenigingszaken, op het congres besproken, werd geen woord gewijd. De kwestie Blokzijl is in dit internationale communistische orgaan eveneens genegeerd.

HOOFDSTUK II - ACTIVITEIT VAN DE C.P.N. EN HAAR HULPORGANISATIESCongres-varia

Zoals reeds in het vorige overzicht werd gereleveerd stond de politiek van samenwerking op brede, nationale basis in het centrum der congresbesprekingen. Paul de GROOT gewaagde te dien aanzien van een falen van de Partij in haar geheel. De wezenlijke oorzaak hiervan bracht hij uiteraard niet ter sprake. Het was politiek-onmogelijk ruiterlijk te erkennen, dat "de andersdenkende massa" zulk een samengaan tot nu toe afwees. De aanhang mag het begeerde eenheidsfront onder geen voorwaarde als hersenschim zien. Met nadruk betoogde de algemeen-secretaris, dat het terzake gestelde doel kan worden gerealiseerd, mits de Partij in alle geledingen haar tekortkomingen overwint.

De feilen werden -naar Russisch voorbeeld- tijdens de vierdaagse bijeenkomst breed uitgemeten. De critiek richtte zich in algemene termen tegen de besturen van hoog tot laag. Voorzover deze individueel beleid raakte, bleef zij beperkt tot enige topfunctianarissen. Slechts ten aanzien van Berend BLOKZIJL en waarschijnlijk ook Fred SCHOONENBERG (hoofdredacteur-af van "De Waarheid") volgde politieke degradatie, nl. verwijdering uit de rijen der Partijbestuurders.

Beveiliging

Anders dan op het Congres van Februari 1950 kwam nu een drang naar soberheid tot uiting. De ook voor "belangstellenden" toegankelijke zittingen van het Congres werden in dit geval in zalen van vrij beperkte capaciteit gehouden. In 1950 stond de grote Rivièrahal te Rotterdam ter beschikking. Thans waren er slechts vergaderruimten van bescheiden formaat t.w. de Amsterdamse Diamantbeurs en later het eigen Felix Meritis. Financiële overwegingen speelden hierbij stellig een rol. De wijze waarop, ook in de door de pers bijgewoonde zittingen, contrôle is uitgeoefend, wekte de indruk, dat de Partij een demonstratie wilde geven van waakzaamheid en discipline. De collectieve contrôle waarbij ieder op iedereen moest letten, de ordewachten en de herhaalde appels, moesten de aanwezigen daarvan mede overtuigen.

Pers

De redactie van het C.P.N.-dagblad ontkwam niet aan scherpe critiek, reeds ingeluid door een "Kanttekening" in "De Waarheid" van 20 November j.l.. Bij die gelegenheid verweet het Dagelijks Bestuur de redactionele staf o.m., dat de artikelen en de dagelijkse berichtgeving niet waren doordrongen van de in het nieuwe Ontwerp-Beginselprogram vastgestelde richtlijnen. De Waarheid-redacteuren werd dus aangewreven, dat zij verzuimden metterdaad vooruit te lopen op normen, die het partijcongres nog had goed te keuren. Het congres zelf

concludeerde, dat de Waarheid-redactie onvoldoende geschoold is en derwege de partijlijn niet naar behoren beheerst.

In Januari 1948 moest KOEJEMANS al ervaren, dat de functie van hoofdredacteur van het C.P.N.-dagblad consequenties inhoudt, die, nog meer dan andere verantwoordelijke taken binnen de Partij, kunnen leiden tot politieke discriminatie. Zijn opvolger SCHOONENBERG heeft nu niet anders onderhouden. Het is een zware taak zowel te moeten voldoen aan de politieke eisen der partijleiding als aan de ruimer gestelde en anders gerichte verlangens van een groot deel der lezerskring. Een opdracht om de abonné's communistisch te scholen, laat zich in de praktijk moeilijk verenigen met het redigeren van een "leesbare" krant.

De C.P.N. stelt zich op het "principiële" standpunt, dat "De Waarheid" vóór alles de belangen van de Partij dient. Het dagblad behoort, wars van "burgerlijke" voorlichtingsmethoden, primair een strijdbaar karakter te tonen. Hierbij wordt aan de "arbeiderscorrespondenten" (de zgn. arcors - zie m.o.5/52) een uiterst belangrijke taak opgedragen. Een taak, die een levensbelang voor de krant wordt genoemd.

De redactie zelf zal zich bij haar poging om de massa te binden, steeds bewust moeten zijn van de positie der Partij als "voorhoede". De moeilijkheid om terzake succes te boeken schuilt in de hiervoren aangegeven controverse.

De politiek van brede nationale samenwerking mag, in de gedachtegang van de partijleiding, niet leiden naar verwatering van de C.P.N.-activiteiten. Een al te soepele aanpassing aan de verlangens van de doorsnee-lezer zou dit gevaar kunnen vergroten. De leiding wenst uitbreiding van genoemd arcors-systeem. Dit moet, veel meer dan vroeger, zorg dragen voor vrijwillige, spontane melding van toestanden, "die de armoede en uitbuiting van de arbeidersklasse en haar strijd daartegen" betreffen.

Wanneer de arbeiders merken, dat wij hieraan niet voorbij lopen doch helpen, zullen steeds meer werkers met hun wensen en moeilijkheden tot ons komen, zo schrijft "De Waarheid" van 17 December j.l.. Het blad concludeert, dat deze wisselwerking zich voortdurend zal versterken, tot de krant het nauwe contact met de massa krijgt, dat nodig is om de inhoud levendig en interessant te maken.

MANTEL- EN NEVENORGANISATIES.

Congressangers voor Wenen.

De hier te lande gevoerde financiële campagne voor het op 12-12-1952 te Wenen begonnen "Vredescongres der Volkeren" heeft niet het beoogde resultaat gehad. De Nederlandse Vredesraad had zich oorspronkelijk ten doel gesteld een delegatie van 60 personen af te vaardigen. De kosten voor het uitzenden van zo'n grote groep werden geraamd op f. 35.000. De taak om deze fondsen bijeen te brengen was bij de aanvang van het congres nog niet voor de helft vervuld. "De Waarheid" (10-12-1952) trachtte niettemin de schijn van welslagen op te houden door de mededeling, dat dank zij een laatste krachtsinspanning de "gestelde taak van f. 15.000" was vervuld. Het weekblad

"Vrede" (12-12-1952) berichtte, dat bijna f. 17.000 was bijeengebracht. Beide bladen lieten na hierbij te vermelden, dat de Nederlandse delegatie inmiddels numeriek gehalveerd was. Het blad "Vrede" wekte op tot voortzetting van de inzameling onder het motief dat het reeds verkregen bedrag nog ontoereikend was voor het dekken van voorbereidings-, loondervings- en andere kosten. De propaganda onder niet-communistisch georiënteerden voor deelneming aan het congres heeft, blijkens de samenstelling van de Nederlandse delegatie, evenmin aan het gestelde doel beantwoord. Het lag in de bedoeling ten hoogste een vierde gedeelte van de afvaardiging uit communisten of "vredesstrijders" te doen bestaan. In feite vormen zij bijna de helft van de delegatie waarin zich overigens geen personen bevinden, die representatief geacht kunnen worden voor andere bevolkingsgroepen.

Een drietal vertegenwoordigers van de internationale beweging voor een vreedzame oplossing van het Duitse vraagstuk, de zgn. "Mouvement", maakt deel uit van de delegatie.

Vereniging "Nederland-USSR"

De campagne voor Wenen, door de Nederlandse Vredesraad gestuwd, trok uiteraard de meeste aandacht. De overige mantelorganisaties ontplooiden op eigen terrein minder activiteit. "Nederland-USSR" bleek nog de bedrijvigste. De uitbouw van de organisatie, waartoe op het jongste congres werd besloten, leidde o.m. tot het houden van vele openbare bijeenkomsten met filmvertoning. In verschillende kleine gemeenten, waar tot op heden geen afdeling bestond, werden meer dan voorheen dergelijke vergaderingen belegd door de locale C.F.N.-functionarissen. In een aantal steden beraadslaagden kaderleden van "Nederland-USSR" regionaal over de uitvoering van het winterprogramma. Tijdens dit overleg vielen hier en daar harde woorden over het beweerde verwaarlozen van opgedragen taken. Niettemin duiden opgaven betreffende de stand van de gecombineerde leden- en abonnéwerfactie er op, dat vooral in sommige kleine gemeenten veel activiteit werd ontplooid. In steden als Amsterdam, 's-Gravenhage en Utrecht kon niet veel succes worden geboekt met het aanwerven van nieuwe leden. Echter mag hierbij niet uit het oog worden verloren, dat de grotere bevolkingscentra reeds jaren door de propagandisten werden bewerkt, zij het met matige uitkomst.

Het verloop van de in Maart 1953 eindigende werfcampagne kan nog niet worden overzien. De Vereniging "Nederland-USSR" is in de afgelopen twee jaren onmiskenbaar in omvang toegenomen, zulks in tegenstelling tot verschillende zusterorganisaties in andere West-Europese landen, wier ledental in die periode gestadig daalde. Niettemin heeft de vereniging ook hier te lande in totaal nauwelijks de helft van het ledental der C.F.N.

Het communistische karakter der vereniging wordt zoveel doenlijk verborgen. In streken waar de communistische gedachte weinig aanhang vindt werkt "Nederland-USSR" bij voorkeur onder de naam "Nieuwe Nederlandse Filmliga". Te dien einde worden de "N-U"-leden in sommige gevallen mede voorzien van

een lidmaatschapskaart van bedoelde Liga. Ook de sprekers van "Nederland-USSR" hebben opdracht de bestaande band met het communisme te verdoezelen. Zij bedrijven weliswaar intensieve anti-Amerikaanse propaganda, doch mogen het partijjargon niet gebruiken. De vereniging stelt zich officieel ten doel "onbevooroordeelde voorlichting" te geven. Zij gaat daarbij uit van de gedachte, dat velen wel afkerig zijn van het communisme, doch niettemin gaarne willen weten hoe "de werkelijke stand van zaken" in de Sowjet-Unie is.

Jeugd.

De uitvoering van het winterprogram van het A.N.J.V. wordt vertraagd door oorzaken in en buiten het Verbond. De vorderingen van de ledenwerfcampagne kunnen het hoofdbestuur niet tot tevredenheid stemmen. Van de voorgenomen uitbouw der organisatie is tot op heden niets terecht gekomen. De jeugdige functionarissen zijn in het organisatiewerk en meer speciaal in de communistische "zelfverloochening" onvoldoende getraind. De ouderen op hun beurt kunnen de vrij zware opgaven niet alleen af. Daarbij komt, dat de C.P.N., ondanks alle beloften in het verleden, nog steeds nalaat de kracht van de partij in voldoende mate achter het jeugdwerk te stellen. Het A.N.J.V. is de dupe van deze achteloze houding, zeer tot ontstemming van vele leden van het middenkader. Het gevolg daarvan is passiviteit. Deze omstandigheid werkt mede nadelig op de voorbereidingen voor de internationale conferentie ter verdediging van de rechten van de jeugd (15 Februari 1953 in Wenen) Zoals bekend figureert het actie-comité van jeugdige werknemers in de Wester Suikerraffinaderij te Amsterdam als officiële promotor daarvan. De Nederlandse communistische jeugd nam de oproep niet serieus. Slechts in zeer weinig gemeenten werden plaatselijke comité's voor dit doel opgericht. Van activiteit is zo goed als niets te bespeuren. Blijkens mededelingen uit besloten kring zouden de voorbereidingen in het buitenland aanzienlijk verder gevorderd zijn.

HOOFDSTUK III - VAKBEVEGING

Inleiding

A. De leiding der E.V.C. heeft voor haar met Kerstmis 1952 te houden Verbondscongres geen nieuwe discussie-stof uitgegeven na de in "Werkend Nederland" opgenomen vakbondspolitieke en organisatie-verslagen. De voor deze gelegenheden gebruikelijke beschrijvingsbrief is tot nu toe niet verschenen en zal - gezien de vóór het congres nog resterende tijd - wel niet meer uitkomen. Mogelijk zal nog een extra-nummer van "Werkend Nederland" als congreskrant verschijnen. Met terugblik op het ten partijcongresse van de C.F.N. verhandelde t.a.v. de vakbondspolitiek volgt hier een beschouwing over de invloed en de mogelijke gevolgen daarvan voor het E.V.C.-beleid. Hierbij zijn zakelijke en persoonlijke facetten te onderscheiden.

I. Koerszwenking naar rechts.

Indien de E.V.C. zich laat leiden door hetgeen de C.F.N. en het Verbondsbestuur over de te volgen koers hebben bekend gemaakt, dan zal voortaan de praktijk een duidelijke zwenking naar rechts te zien geven. In de door de E.V.C. in October j.l. uitgegeven brochure "Strijd", komen de volgende kernpunten van het te voeren beleid inzake acties in de bedrijven naar voren:

- a. de E.V.C. is geen "staak-maar-raak-beweging", doch haar enige doel is het verbeteren der levensomstandigheden van de arbeiders en hun gezinnen;
- b. met nadruk wordt gewezen op de noodzaak om over eisen der arbeiders met de onde nemers in onderhandeling te treden;
- c. wanneer tenslotte staken toch nodig blijkt, dan moet voldaan zijn aan de voorwaarden, dat de gestelde eisen voor de bevolking gerechtvaardigd zijn, dat zij door de meerderheid der stakers worden gesteund en dat deze tevens overtuigd moeten zijn van de noodzaak en het nut der staking.

Uit meerdere uitspraken van de laatste tijd blijkt voorts, dat aan de kaders der E.V.C. de eis wordt gesteld zich voortaan bezig te houden met het zgn. kleine vakverenigingswerk. Insteede van het achterna hollen van stakingen moet de activiteit der kaders zich richten op het behartigen van de dagelijkse, ook de beperkte - incidentele - belangen der arbeiders. De E.V.C. wil er dus, zo mag worden verondersteld, naar streven voortaan meer als een normale vakorganisatie op te treden in plaats van alleen maar machtsapparaat te zijn in de politiek der communisten, gericht tegen de economische en maatschappelijke belangen van onze nationale samenleving. Enerzijds hangt dit samen met de internationale politieke lijn, die de communisten thans volgen. Hun tactiek beoogt een strijd, minder gericht tegen het

nationale welzijn der landen afzonderlijk, dan tegen een westers, zgn. agresief bloc, waarin Amerika domineert. Daarvoor propageren de communisten ook hier te lande een gezamenlijk optreden van "nationale eenheidsfronten" tegen de overheersing van Washington. Anderzijds zal op deze zwenking van invloed zijn de critiek in eigen rijen, nl. dat door de veelal ongemotiveerde stakingsmanoeuvres der E.V.C. de belangen der leden in het verleden eerder werden geschaad dan gediend.

Bij de beantwoording van de vraag welke betekenis aan dit alles moet worden gehecht, behoort te worden gelet op de verklaringen van de GROOT, dat de bemoeienis en invloed van de partij op de E.V.C. geenszins zullen verminderen. Bovendien is het twijfelachtig of het doorsnee-kaderlid der E.V.C. dat tot nu toe alleen werd gewaardeerd indien het de nodige hardheid en strijdvaardigheid opbracht, zich bij de nieuwe tactiek zal weten aan te passen. Juist nu wordt van het kader verwacht, dat het de nodige steun en stimulans aan de organisatie zal geven.

II. Te smalle politieke basis

Een belangwekkend geluid - nauw verband houdend met het vorenstaande - kan worden beluisterd in de "Kanttekeningen bij het a.s. Partijcongres", gepubliceerd in "De Waarheid" van 14-11-52. Bij het constateren van het feit, dat de leiding der E.V.C. op een smalle basis berust, wordt gesteld: "Terwijl de massa der leden bestaat uit partijlozen van verschillende politieke richtingen, bestaat de leiding van de E.V.C. voor een groot deel uit communisten". Deze waarheid - nu openlijk erkend - werd tot voor kort met de meeste klem tegengesproken door Partij en E.V.C. Voorts wordt thans toegegeven, dat :

- de opvattingen van niet-communisten in de E.V.C. niet voldoende worden gehoord;
- de verhouding in de bestuurssamenstelling volkomen scheef ligt;
- de werfkracht der E.V.C. verzwakt is.

Ter verbetering van deze toestanden moeten de communisten "streven naar verbreding van de besturen der E.V.C.-organen". De hiermee aan de orde gestelde zaak doet zich voor als een ingrijpende eis tot aanpassing van de bestuurssamenstelling der E.V.C. aan de nieuwe situatie. Het is echter de vraag of de door de Partij beoogde mutaties ook metterdaad zullen kunnen plaats vinden. De betekenis inzake de politieke verhoudingen in de E.V.C., geuit bij gelegenheid van het C.F.N.-congres, heeft in de E.V.C.-organen tot nu toe nog geen weerklank gevonden. Jarenlang zijn de niet-communistische bestuursleden in de Eenheids Vak Centrale fel bestreden en veelal tenslotte weggezuiverd, zodat het organisatie-verslag voor het komende congres terecht kan opmerken, dat "de E.V.C. van de laatste restanten van georganiseerd optreden van de reactie in de E.V.C. werd bevrijd". De aanbevolen politieke basis-verbreding van de E.V.C.-leiding zal dan ook zeer moeilijk tot stand kunnen worden gebracht. Ook nu moet worden herinnerd aan de woorden van

Paul DE GROOT, die aanduiden, dat de binding E.V.C.-C.P. N. niet minder krachtig mag worden. Hij stelde immers:

"De communisten in de vakbeweging en in de werklozenbeweging moeten door hun praktische werk, de arbeiders bewijzen, dat zij beter zijn, dat zij de arbeidersbelangen beter en ijveriger behartigen dan de rechtse bureaucraten. Eerst dan kunnen zij vertrouwen verwerven".

"Wij, als communisten, willen en zullen alles doen wat in onze macht staat om de E.V.C., de voorhoede van de Nederlandse vakbeweging, de stuwers van de klassebewuste oppositie in het N.V.V. en in andere Uniebonden en de kampioen van de eenheid van de vakbeweging groot en machtig te maken".

III. Vakverenigingseenheid - enig doel.

"Zij", de E.V.C., "zal haar rol als progressieve vakbeweging pas goed kunnen vervullen, indien alle kaders en leden het grote en klare doel van de E.V.C. duidelijk voor ogen staat. Dit doel is de vakverenigingseenheid. Met dit doel werd de E.V.C. opgericht".

Met deze woorden wordt in de eerdergenoemde brochure "Strijd" opnieuw het streven naar eenheid geformuleerd, dat inzonderheid gericht is op een samengaan met het N.V.V. Elders - nl. in de E.V.C.-Gids - wordt deze eenheid van organisatie "boordnodig" geacht, waarvoor alle krachten moeten worden ingespannen. Deze zaak, die ook op het komende congres met klem zal worden verdedigd, ligt de E.V.C. zó na aan het hart, dat reeds nu krachtig wordt geageerd tegen hen, die deze eenheid willen tegengaan of er nog geen open oog voor hebben. Dit "sectarisme" moet bestreden worden evenals hier en daar aanwezige liquidatie-stemmen, aldus de E.V.C.-Gids. Paul DE GROOT maakte begin Juli 1952 in zijn rede tot het Partijbestuur reeds front tegen een hier en daar aanbevolen verdwijning van de E.V.C. Hoewel bij het ontvankelijk maken voor de eenheidsidee in het N.V.V. aan de in deze organisatie aanwezige oppositie een belangrijke rol wordt toebedacht, zal de hoofdtaak hierbij toch liggen op de E.V.C. zelf. Dit werd op het C.P.N.-congres door Paul DE GROOT duidelijk gezegd toen hij BLOKZIJDE's opvatting laakte, dat de genoemde oppositie in het N.V.V. zelf bij de acties in het N.V.V. de leiding en verantwoordelijkheid diende te hebben. De E.V.C. moest, aldus de partijsecretaris, in deze strijd "de kop nemen".

"De kleine, zij het belangrijke groep" rondom "De Stem van de N.V.V.-er" is te zwak om de door de communisten gewilde actie in het N.V.V. te organiseren en te leiden, want, aldus nogmaals DE GROOT, "deze oppositie bestaat verder" (slechts) "uit een zeer losse stroming van N.V.V.-ers, die het niet eens zijn met hun bestuurders". Blijkens de uitlating, dat krachtig zal worden opgetreden tegen de "sectaristen", die de vakverenigingseenheid in de weg staan, vindt het eenheidsstreven in de E.V.C. nog geen algemeen begrip. Bekend is dat vooral onder de lagere

kaders en de gewone leden de idee leeft, dat het willen overgaan naar het N.V.V. eigenlijk verraad van eigen zaak is. Deze leden kunnen de centrale directieven in dit opzicht dan ook moeilijk volgen.

IV. Positie leidende E.V.C.-figuren

Over het algemeen is de positie van de huidige topleiders in de E.V.C. na het jongste C.F.N.-congres onveranderd gebleven met uitzondering van die van Berend BLOKZIJL. Op het partijcongres kreeg hij van Paul DE GROOT de volle laag. De maat was feitelijk te vol, want wat aan de gehele partij kon worden verweten inzake haar vakbewegingsbeleid, werd, wat de persoonlijke kant betreft, afgewenteld op BLOKZIJL. De critiek had uitsluitend te zijnen aanzien een sterk persoonlijk accent (Blokzijl's ijdelheid en zijn haken naar "glorie"). Nu Blokzijl de critiek niet ten volle aanvaardde en zich dus, zij het bescheidenlijk, verzette, is hij in de partij het gebeten hondje geworden. Zijn papieren staan dus ook in de E.V.C. niet goed. Hoe zijn positie op het komende congres en nadien zal zijn, laat zich niet voetstoots voorspellen. De Partij zal het wel en toeleggen op zijn verdwijning als landelijk E.V.C.-voorzitter. Of de Partij haar wil zal doorzetten, zelfs ten koste van grote risico's is voorshands een open vraag. Veel hangt daarbij af van Blokzijl's eigen gedragingen. Wil hij zich tot het uiterste verzetten, dan brengt hij daarbij niet alleen zijn partijlidmaatschap in het geding, maar ook de dreiging van een scheuring in de door hem voorgezeten Eenheids Vak Centrale.

Te dezer plaatse moeten voorts onder de aandacht worden gebracht de figuren van Frits REUTER en Ab v.d. BROEK. Eerstgenoemde is geruime tijd de man geweest voor het C.F.N.-bedrijfswerk. In April van dit jaar werd hij benoemd tot secretaris van het bestuur van de plaatselijke centrale der E.V.C. te Amsterdam. Op deze post beheerst hij nu reeds een groot deel van de totale E.V.C.-activiteit. Deze goed geschoolde, harde partijman is kwalitatief zeker opgewassen tegen het werk van landelijk voorzitter der E.V.C. Zijn verkiezing in deze functie zou evenwel minder goed passen in de huidige en toekomstige keers dezer organisatie. A.N. v.d. BROEK voornoemd is een man, die een snelle opgang in de E.V.C.-Metaal heeft gemaakt. Hij was tot eind vorig jaar nog voorzitter der afdeling Utrecht van de metaalarbeidersbond, aangesloten bij het Christelijk Nationaal Vakverbond (C.N.V.). Voornamelijk zijn activiteit in het communistische vredesfront leidde tot zijn roeyement als lid van de genoemde C.N.V.-bond. Vrijwel direct daarna zocht hij zijn heil in De Metaal-E.V.C., waar hij als "paradepaard" met grote vreugde werd ontvangen. Zijn ster rees snel. Thans bekleedt hij de functie van landelijk voorzitter van "De Metaal"-E.V.C. Het is niet onwaarschijnlijk, dat deze grootste bedrijfsbond der E.V.C. Ab van den BROEK naar voren zal schuiven als kandidaat voor het Verbondsbestuur van de E.V.C.

Hij past beter in het nieuwe schema, dat de partij voor deze vakcentrale heeft opgesteld. Desnoods zal de C.F.N. hem als showfiguur in de E.V.C.-leiding willen laten opnemen, maar dan zodanig omringd door "goede partijgenoten", dat het volgen van de door de Partij uitgestippelde koers gewaarborgd blijft.

V. Enige losse mededelingen op organisatorisch gebied.

- a. In het verschenen organisatieverslag in "Werkend Nederland" wordt eindelijk, zij het niet in ronde woorden en met exacte getallen, toegegeven, dat het ledental der E.V.C. is achteruitgegaan. Tot nu toe heeft de E.V.C.-leiding t.b.v. publicaties van het Centraal Bureau voor de Statistiek de laatste jaren steeds een ledental opgegeven rondom de 163.500. Het ene jaar 100 meer, het andere 100 of 200 minder. In werkelijkheid heeft de E.V.C. nog niet de helft van dit ledental.
- b. In hetzelfde organisatieverslag wordt doorlopend ernstige critiek geoefend op het beleid van de hoofdbestuurders der aangesloten bedrijfsbonden. Dit gold o.a. het niet stimuleren van de totstandkoming van bedrijfsafdelingen; geen goede scholing, geen juiste voorlichting, geen begrip voor het jeugdwerk en geen eigen activiteit inzake het geven van rechtsbijstand. Op het congres zullen mogelijk ook dienaangaande enige harde noten worden gekraakt.
- c. Naar aanleiding van het feit, dat de betrokken Internationale Berceps Afdelingen (I.B.A.'s) van het W.V.V. voor Zeelieden en Havenarbeiders en van de Land- Lucht- en Railtransportarbeiders binnenkort zullen fuseren, willen ook de E.V.C.-bedrijfsbonden A.N.B.Z. (Zeelieden) en A.B.T. (Transport) tot fusie komen. Om andere redenen zullen waarschijnlijk spoedig ook de A.B.T.I. (Tabak) met de Chevofa (Chemische en Voeding) en de A.B.H.M. (Hout) met de A.B.W.B. (Bouwvak) samensmelten. De zeer geringe omvang van de A.B.T.I. en A.B.H.M., met de daarmee samengaande organisatorische zwakte, zijn wel de hoofdmotieven voor deze samenvoegingen. Vermoedelijk zullen ook deze zaken op het komende congres aan de orde worden gesteld.

B. Werklozencomité's

Algemeen

De intrede van de winter en het daaraan onverbrekkelijk verbonden toenemen van de werkloosheid, waren aanleiding tot talrijke acties onder de werklozen en D.U.W.-arbeiders. Ook nu ligt het zwaartepunt voornamelijk in het Noorden van het land. Vooraanstaande E.V.C.- en C.F.N.-bestuurders maakten onmiddellijk van de gelegenheid gebruik en plaatsten zich achter deze groepen van de bevolking, die door verschillende oorzaken in min of meer kommervolle omstandigheden verkeren.

Eisen

Vooral de volgende punten vonden bij deze nieuwe acties weerklank:

- a. door het slechte weer kon op de D.U.W.-objecten meermalen slechts enkele dagen per week worden gewerkt. De lonen daalden diensgevolge beneden het normale peil. In deze gevallen werd een aanvullende uitkering geëist.
- b. de eis tot uitbetaling van de 3 wachtdagen, gesteld bij de op 1 Juli 1952 in werking getreden Verloosheidswet.
- c. de eis voor tijdige uitbetaling van de uitkering uit hoofde van deze Werkloosheidswet. Deze zou te wensen overlaten mede als gevolg van de overbelasting in de werkzaamheden van sommige bedrijfsverenigingen.

Organisatie-wijziging Werklozencomité's

Uit de discussie op het 16e C.P.N.-congres kwam naar voren dat de organisatie van de werklozencomité's niet aan de verwachting heeft voldaan. Wel was het gelukt verschillende groepen in de strijd tegen de werkloosheid samen te bundelen en aldus een eenheidsfront te formeren, doch bij het afnemen van de werkloosheid was het niet gelukt dit alles in de groep te houden. Nieuwe acties hebben de onderlinge samenhang weer verbeterd. Een permanent contact met de te Amsterdam gevestigde Landelijke Contact-Commissie van Werklozen en D.U.W.-arbeiders moet tot stand worden gebracht. Daarvoor werden de laatste weken in Friesland (centrum Smalingerland en Heerenveen) en in Drente (centrum Emmen) Permanente Provinciale Werklozencomité's opgericht. Het ligt in de bedoeling ook in andere provincies dergelijke provinciale comité's te vormen.

Enquête onder werklozen

De voren genoemde Landelijke Contact-commissie is begonnen met het instellen van een enquête onder de werklozen over de toepassing van de Werkloosheidswet. Bij dit onderzoek zullen ongeveer 1000 gezinnen worden betrokken. Dit werk wordt van het grootste belang geacht, omdat hierdoor nieuwe contacten en verbindingen zullen worden verkregen.

BLOKZIJJ en de Werklozencomité's

De op het 16e Partijcongres op de figuur van BLOKZIJJ uitgeoefende ernstige critiek sloot o.m. aan op BlokziJJ's verklaring, dat de werklozen-beweging op stevige benen zou staan. Volgens DE GROOT zou BlokziJJ dit hebben gezegd omdat hij de man is geweest, die in zijn hoedanigheid van C.P.N.-partijbestuurder opdracht had gegeven de werklozenacties te organiseren. Hierdoor wordt ten overvloede bevestigd, dat de Partij in de persoon van BLOKZIJJ de "geestelijke vader" van deze werklozencomité's is. BlokziJJ spant zich sedert het C.P.N.-congres nog extra in door persoonlijk optreden het contact met de massa te

bestendigen. Bij de jongste gebeurtenissen in Friesland en Drente trad hij opnieuw als spreker op en wist door zijn oratorische talenten de zich ontwikkelende spanningen op te voeren. Wellicht is dit praaktijkwerk van de E.V.C.-voorzitter een poging tot rehabilitatie en ter versterking van zijn aanzien als "man van de daad" nog vóór het komende Verbondscongres.

Naschrift

In het juist uitgekomen "Verkend Nederland" (13-12-52) wordt de positie van de algemeen voorzitter der E.V.C. nader besproken. In een hoofdartikel onder de kop "Gezonde critiek en zelfcritiek" wordt het falen van deze vakeentrale nader toegelicht en voornamelijk geweten aan de top-leiding.

Belangrijk is de passage:

"Het is gebleken dat het Secretariaat van de E.V.C. in de huidige samenstelling niet in staat is geweest, deze taken met succes uit te voeren. De voornaamste oorzaak hiervan is het ontbreken van een geest van critiek en zelfcritiek en onvoldoende collectiviteit, waarvoor de voorzitter, die met de algemene leiding van de E.V.C. is belast, de grootste verantwoordelijkheid draagt".

In dit licht, zo wordt tenslotte opgemerkt, zullen de kaders en de leden van de E.V.C. de activiteit van de E.V.C.-leiding moeten beoordelen.

"Het verschil van de verantwoordelijkheid" zal het congres "zwaar moeten laten wegen" bij de verkiezing van een nieuwe leiding, ook bij de beoordeling van de huidige top. Deze publicatie, ondertekend door "Het Verbondsbestuur", luidt, onvoorziene omstandigheden voorbehouden, de uittocht van Berend BLOKZIJL in. Het congres kan evenwel nog voor verrassende beslissingen zorgen.

HOOFDSTUK IV - ANDERE STROMINGEN.

Landelijke Organisatie van Socialistische Discussiegroepen.

De eerder vermelde opheffing van het weekblad "De Vlam" (M.O. No. 9 - 1952) zou de indruk kunnen wekken, dat hiermede tevens een eind was gekomen aan de werkzaamheid van de om dit periodiek gegroepeerde socialistische Discussiegroepen. Dat dit niet het geval is moge blijken uit het feit, dat eind October 1952 besloten werd de door "De Vlam" gebrachte scholing in deze groepen voort te zetten. De discussiegroepen die o.m. gevestigd zijn te Amsterdam, Haarlem, Rotterdam, Leiden en Groningen, zijn verenigd in de Landelijke Organisatie van Socialistische Discussiegroepen "De Vlam". Deze nieuwe naam werd aangenomen op voorstel van haar voorzitter Sam de Wolff. Men wil in dit milieu de massa, die een democratisch-socialistische levensbeschouwing aanhangt, hervormen tot Marxisten. De activiteiten van deze groepen zijn gericht tegen een "verburgerlijking" en verslapping van de socialistische strijdgeest. De bedoeling zit niet voor van dit discussie-platform uit een nieuwe politieke partij op te richten, "die in de grote eindstrijd het socialisme in de weg zal staan". De door deze groepen te ontplooiën activiteit draagt geen direct politiek-extremistisch karakter.

Communistenbond "Spartacus".

De aanhangers van deze bond ontplooiën in het algemeen niet zodanige activiteit, dat er aanleiding bestaat tot nadere vermelding in de maandrapporten.

Zoals bekend stelt "Spartacus" zich op het standpunt van het radencommunisme en propageert deze bond de klassenstrijd door arbeiders, verenigd in arbeidersraden en bedrijfsorganisaties. Zijn aanhangers staan principiëel afwijzend tegenover de vakkeweging en propageren, zoals bekend, het "zelf doen" van de werkers, niet gefirigeerd van boven af.

Eind October 1952 werd te Amsterdam een besloten bondsconferentie gehouden. Men beschikt thans, naast het om de veertien dagen verschijnende blad "Spartacus" en het maandblad "Contact in eigen kring" over een nieuw marxistisch discussieorgaan "Daad en Gedachte". Het eerste nummer, gedateerd November 1952, vermeldt, zoals in die kring gebruikelijk, geen namen van redacteurs.

Een inleidend artikel wordt gevolgd door een samenvatting van een beschouwing van Franse Spartakisten, die in hun blad "Socialisme ou barbarie" denkbeelden ontwikkelden over "De oorlog en het revolutionaire perspectief".

De Derde Weg.

In M.O. No. 6 - 1952, blz. 8 t/m 10, werd vrij uitvoerig aandacht gewijd aan deze vredesbeweging. Van haar activiteiten in de laatste maanden valt te vermelden de rede van Mr A.H. Heering op de landelijke conferentie van "Kerk en Vrede" (zie

hiervolgend). Deze ultra-pacifist liet zich zeer kritisch uit over het bekende "Manifest" van de "Derde Weg". Z.i. was dit niet reëel, te weinig positief en in vele opzichten te vaag. Wellicht is dit er mede de oorzaak van dat het streven van deze vredesbeweging, voorzover althans valt na te gaan, nog geen ingang heeft gevonden in brede kringen der bevolking. Sedert September van dit jaar beschikt de "Derde Weg" over een eigen orgaan, getiteld: "De Weg naar Vrede". Dezerzijds wordt slechts over de eerste aflevering beschikt, waarin o.m. bijdragen werden opgenomen van de bekende "neutralisten" Ds Krijn Strijd en J.W.E. Riems.

Te signaleren valt, met het oog op de tendens, een niet gesigneerd stukje onder de kop "Geen bacteriën, wel bacteriën", waaruit de vrees voor een met dit wapen te voeren oorlog spreekt. De daarin ontwikkelde zienswijze, o.m. steunende op een groot wantrouwen terzake tegen de Verenigde Staten, verschaft waarschijnlijk ongewild aanknopingspunten voor verdere communistische agitatie en propaganda tegen Amerika.

Kerk en Vrede.

Nadat in "Militia Christi", het orgaan van de geloofsgemeenschap van christen anti-militairisten, reeds enige malen gewezen was op het vele goede, dat de vredesorganisatie "De Derde Weg" tot stand zou kunnen brengen, heeft de nieuwe voorzitter van het hoofdbestuur van "Kerk en Vrede", Ds J. de Graaf, op een bijeenkomst van de jongerenwerkgroep van "De Derde Weg" gezegd, dat men doende is deze weg te banen. De eerste weg, die van het Atlantisch Pact, en de tweede, die van het Kominform, voeren naar de afgrond. Rusland en Amerika betwisten elkaar de wereld en als er niet met man en macht naar een derde weg gezocht wordt, komt er oorlog, aldus dit standpunt. Het probleem van de armoede in de wereld moet worden opgelost, maar die oplossing zal slechts mogelijk zijn wanneer het kapitalisme verdwijnt en wordt vernietigd. Vrijheid van geweten is er niet meer in deze wereld, want via de propaganda wordt voor ons gedacht. Volgens Ds de Graaf moet er zijn "een levende godsdienst, in een geweten dat functioneert".

Als christen en als leider van "Kerk en Vrede" staat Ds de Graaf een vredesstreven voor, waarbij samenwerking met de communistische Ned. Vredesraad wordt afgewezen. Ook het Amerikaanse vredesstreven wijst hij af, daar dit gepaard gaat met het verliezen van de Nederlandse zelfstandigheid en het meedoen aan de Amerikaanse oorlogspolitiek.

De houding van de leden van "Kerk en Vrede" in oorlogs- en vreedestijd, maakt in deze kring meermalen een punt van bespreking uit. Men zal zich h.i. principiëel moeten instellen op "de Geest des Heeren". Vele leiders van "Kerk en Vrede" achten de leden nog niet rijp voor de vredesgedachte. Dit bleek, volgens hen, bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog, toen ca 90% van de aanhang "Kerk en Vrede" verliet en het "gebroken geweertje" afdeed. Er zijn dan ook maar weinig

daadwerkelijke werkers voor de vrede, zo werd door een der hoofdfiguren van "Kerk en Vrede" nog onlangs geconstateerd.

Volgens bestuurders van "Kerk en Vrede" beoogt de sinds kort in het leven geroepen organisatie "Bescherming Burgerbevolking" het winnen van de oorlog door de burger "omdat de militair het alleen niet af kan".

"Kerk en Vrede" zal deze materie nog nader bezien, alvorens haar standpunt te bepalen t.a.v. de vraag of de leden al dan niet kunnen toetreden tot genoemde organisatie.

Stichting "Oud Politieke Delinquenten" (St.O.P.D.).

Nadat, door sluiting van de Duitse militaire begraafplaats te IJsselsteijn, het de St.O.P.D. van overheidswege onmogelijk was gemaakt om op 9 November 1952 dit kerkhof in De Peel te bezoeken en daar eventueel een demonstratie te houden, heeft niettemin een gezelschap van twee en dertig personen uit de kring van deze organisatie van oud-politieke delinquenten op 30 November d.a.v. een bezoek aan het "Peelkerkhof" gebracht. Dit bezoek is rustig verlopen en heeft geen demonstratief karakter gedragen.

De Stichting kwam hierdoor wederom in het centrum van de publieke belangstelling te staan. De Nederlandse pers heeft aan de jongste activiteiten van de Stichting uitvoerige aandacht geschonken, terwijl het communistische Tweede Kamerlid Gortzak er de Regering over interpelleerde.

De St.O.P.D. vond in de sluiting van de begraafplaats op 9 November aanleiding om de Staat der Nederlanden terzake onrechtmatige daad te doen dagvaarden voor de Kantonrechter te 's-Gravenhage. Het betreffende proces is inmiddels tot nader datum uitgesteld.

Onder datering October 1952 is het tweede nummer van het Mededelingenblad van de St.O.P.D. verschenen (het eerste nummer verscheen in Juni 1952).

Mededelingenblad No. 2 bevat o.m. een artikel, getiteld: "De Martelgang van Ds Van der Vaart Smit". Hierin insinueert de (onbekende) schrijver dat als Ds v.d. Vaart Smit niet zijn brochure "Kamptoestanden" had geschreven, waarin de behandeling van politieke delinquenten in de interneringskampen direct na de bevrijding fel wordt gecritiseerd, zijn zaak behandeld zou zijn als "gewoon Tribunaal geval". "Nu werd het negen jaar gevangenisstraf en de Raad van Cassatie vond dat nog niet eens voldoende. Hij kreeg twaalf jaar gevangenisstraf".

Voorts is een artikel "Audiëntie geweigerd" opgenomen, waarin er melding van wordt gemaakt, dat de Minister van Justitie, Mr Donker, een verzoek van de St.O.P.D. om een audiëntie heeft afgewezen. Naar aanleiding daarvan wordt opgemerkt: "De overheid blijft dus het standpunt innemen dat de politieke delinquenten rechteloos moeten blijven en verder kunnen verpauperen".

De gehele inhoud van het genoemde Mededelingenblad ademt een onverzoenlijke en agressieve geest ten opzichte van de overheid en de voormalige Bijzondere Rechtspleging.

Te 's-Gravenhage is kort geleden een afdeling van de St.O.P.D. gevormd. Het in deze stad optredende "Comité tot Behartiging van de belangen van Invaliden", dat in de beginperiode van zijn bestaan nauwe relaties onderhield met de St.O.P.D. te Amsterdam, doch dat deze later verbrak, heeft zich zelf ontbonden.

Werkgemeenschap Nederland-Duitsland.

Silvio van Rooy, die thans werkeloos is, heeft medegedeeld, dat hij zijn Werkgemeenschap Nederland-Duitsland per 1 Januari 1953 wil opheffen en dat hij er van af ziet nog langer het neo-nazistische jeugdtijdschrift "Der Widerhall" te verspreiden.

HOOFDSTUK V - INDOESIË

Twee arrestaties

De arrestatie te Amsterdam van de Indonesische communisten R.M. SUMITO en GO GIEN TJ'AN, met het doel hen uit Nederland te verwijderen, heeft voornamelijk onder de Indonesische communisten nogal onrust verwekt. Verschillende dezer extremisten zijn kennelijk uit vrees voor aanhouding aanstonds ondergedoken. De Indonesische studentenverenigingen houden zich bezig met de vraag wat onder "ongewenste activiteit" moet worden verstaan. In een bijlage van het Novembernummer van "Ganeca", orgaan van de "Persatuan Peladjar Indonesia" (P.P.I.) waartoe ook enkele Indonesische communisten behoren, stelt één hunner, met name Chairun CAROPEBOKA, vast, dat de Indonesische studenten in Nederland nu niet meer weten waar zij aan toe zijn. De manier waarop zijn landgenoten zijn gearresteerd doet z.i. terugdenken aan het koloniale tijdperk en aan het optreden der fascistten.

Over het algemeen wordt een afwachtende houding aangenomen doch er bestaan aanwijzingen, dat de communistische activiteit niet gestaakt zal worden al zal er de eerste tijd zeker een bepaalde mate van voorzichtigheid worden betracht, ook blijkbaar door de Nederlandse communisten. Dit valt althans af te leiden uit het feit, dat het zgn. kunstgezelschap "Sinar Indonesia" (van de "Perhimpunan Indonesia") in tegenstelling met de bekendmaking geen medewerking heeft verleend aan de openbare E.V.C.-bijeenkomst te Amsterdam, waar Cor GEUGJES sprak over zijn verblijf in Indonesië als E.V.C.-afgevaardigde op de Sobsi-conferentie. Ter vergadering is bekend gemaakt, dat de E.V.C. van medewerking van de "Sinar Indonesia" had afgezien, omdat men deze Indonesische medewerkers niet in moeilijkheden wilde brengen.

Retour uit Indonesië

Met veel ophef hebben de E.V.C.-organen en natuurlijk ook C. GEUGJES in verband met de Sobsi-conferentie gewag gemaakt van de verbondenheid tussen de Indonesische en Nederlandse arbeiders waarbij een uitvoerig beeld is gegeven van de organisatie en de invloed van de Sobsi, welke als uiteindelijke doel nastreeft "de volksdemocratie". De E.V.C. beijvert zich bij haar uiteenzettingen over de Sobsi de toestanden in het vroegere Nederlands-Indië zo leugenachtig mogelijk voor Nederland voor te stellen: er was koloniale slavernij, acties van Indonesische arbeiders werden met wapengeweld onderdrukt, de arbeiders-organisaties werden uit elkaar geslagen, vrijheid van vergaderen en spreken bestond niet en het land werd uitgeplunderd. In dezelfde communistische terminologie wordt het woord "bandieten" gebezigd voor hen, die pogen de Indonesische arbeiders van de Sobsi af te houden.

Bij zijn terugkomst uit Indonesië heeft GEUGJES -die o.a. verwelkomd werd door enkele leden van de Indonesische Vrouwenvereniging "Kaoem Iboe" - verklaard, dat de Indonesische arbeiders heel goed beseffen, dat zij en de werkers in Nederland in het Nederlandse imperialisme een gemeenschappelijke vijand hebben. Blijkens een in "De Waarheid"

afgedrukte brief van de niet in Nederland toegelaten P.K.I.-ers AIDIT en NJOTO (om het 16e C.P.N.-congres bij te wonen) zouden de Nederlandse imperialisten evenwel door de weigering hen in Nederland toe te laten het bewijs geleverd hebben, dat zij niet meer zeker zijn van hun kracht en bang zijn voor de tussen de C.P.N. en P.K.I. bestaande broederschap. (Deze brief was gericht aan de C.P.N.-secretaris Paul de GROOT).

Intussen heeft de weigering om AIDIT en NJOTO in Nederland toe te laten niet afschrikwekkend gewerkt. Voor een tiental Indonesiers zijn namelijk te Djakarta visa aangevraagd om het 26 December a.s. te Zaandam te houden E.V.C.-congres bij te wonen. Het grootste gedeelte van bedoelde Indonesiers zou ook deelnemen aan het vredescongres te Wenen. (De visa voor Nederland zijn - behoudens twee uitzonderingen - geweigerd).

Anti-Nederlandse agitatie.

En in Indonesië en in Nederland grijpen de communisten elke gelegenheid aan om stemming te verwekken tegen Nederland. C.P.N. en P.K.I., met daarnaast E.V.C. en Sobsi trekken, naar ook in de jongste verslagperiode weer is geconstateerd, één lijn in de anti-Nederlandse hetze. In "De Waarheid" wordt o.m. stelselmatig geageerd tegen de gevolgen van de R.T.C.-overeenkomst, laatstelijk nog in verband met het van 10 - 17 November j.l. te Djakarta gehouden Indonesisch Jeugdcongres van de "Pemuda Rakjat". In een in het blad afgedrukt stuk van een correspondent aldaar is weer een oud geluid herhaald: door de R.T.C.-overeenkomst is het koloniale systeem in Indonesië in een nieuwe gedaante hersteld waardoor de jeugd een ellendig bestaan leidt. Alle achteruitgang in Indonesië komt door deze overeenkomst.

In verband met de Internationale Studentendag (17 November j.l.) heeft de "Panitera Peladjar dan Pemuda Indonesia" (Amsterdam) een filmvoorstelling georganiseerd te 's-Gravenhage, waarvoor slechts matige belastingstelling bestond. Ver-
toond werd de film "Alexander Matrosow".

20 December 1952.

HOOFDSTUK VI - Voor het overzicht der stakingen in November 1952 zie blz. 22.

OVERZICHT DER STAKINGEN IN NOVEMBER 1952.

Bedrijf	Aanleiding	Inmenging Vakbonden	Resultaat	V o l g n o
Coöp. Melkproductenfabr. "De Ommelanden" te Groningen.	De directie hield zich niet aan de CAO.	De staking werd uitgeroepen door de ANAB-NVV. De BLZ trachtte zich tevergeefs in het conflict te mengen.	Staking duurt voort.	1.
NV ter Kuile-Cromhoff, Textiel fabr. te Enschede	De wevers eisten een verhoging op tariefwerk van 20%	De ATEK-EVC verspreidde pamfletten.	Geen resultaat. 5 stakers werden ontslagen.	2.
Confectiefabr. Kors en Moorman te Amsterdam.	De directie had zich niet aangepast aan de CAO.	Geen inmenging.	Geen resultaat. De stakers hebben allen elders een werkkring gezocht.	3.

